

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความเข้าใจในการฟังภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร สรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความเข้าใจในการฟังภาษาไทย ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ในโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่
กลางและเล็ก

กลุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 ใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1
ปีการศึกษา 2537 กลุ่มตัวอย่างดังกล่าวนี้ได้โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random
Sampling) ร้อยละ 15 ของโรงเรียนแต่ละขนาด ได้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 8 โรงเรียน
ขนาดใหญ่ 7 โรงเรียน ขนาดกลางและเล็ก 2 โรงเรียน รวมทั้งหมด 17 โรงเรียน จากนั้น
ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างประชากรนักเรียนโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายได้นักเรียนโรงเรียนละ 1 ห้องเรียน
ห้องเรียนละประมาณ 50 คน รวมตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 850 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการฟัง เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาความเข้าใจในการฟัง ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
2. สร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการฟังภาษาไทย ประกอบด้วยเนื้อหาที่ตัดตอน มาให้นักเรียนฟังและข้อทดสอบ โดยแบบทดสอบจะครอบคลุมระดับความเข้าใจในการฟัง 3 ระดับ คือ ระดับฟังคำ ระดับตีความหมาย และระดับมีวิจารณ์ญาณ แบบทดสอบมีจำนวนทั้งสิ้น 90 ข้อ นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจแก้ไข จากนั้นนำไปเสนอ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมทางภาษา และความตรงเชิง เนื้อหาของแบบทดสอบ ก่อนนำไปทดลองใช้
3. นำแบบทดสอบไปทดลองใช้ 2 ครั้ง กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 ระดับชั้นละ 30 คน รวม 90 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก ในการทดลองใช้ครั้งที่ 2 ได้ข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.20 - 0.80 และค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จำนวน 90 ข้อ แบ่งเป็นข้อทดสอบวัดระดับความเข้าใจในการฟัง 3 ระดับ ระดับละ 30 ข้อ และได้ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.82
4. นำแบบทดสอบที่ผ่านการทดลองใช้แล้วนี้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่สุ่มไว้ โดยใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 100 นาที
5. นำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ ค่าทางสถิติ คือ ค่ามัธยิม เลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบ ตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีความเข้าใจในการฟังภาษาไทยทั้ง 3 ระดับ ไม่ผ่านเกณฑ์ที่ผู้วิจัยตั้งไว้ คือ ร้อยละ 75

2. ค่ามัธยฐานเลขคณิตของความเข้าใจในการฟังภาษาไทยของนักเรียนแต่ละชั้นจาก
คะแนนเต็ม ระดับละ 30 คะแนน ระดับที่สูงที่สุดคือ ระดับที่ 3 ระดับมีวิจากรมฎาน รองลงมา
คือ ระดับที่ 1 ระดับฟังคำ และระดับที่ 2 ระดับตีความหมาย ตามลำดับ ดังนี้

2.1 ค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนความเข้าใจในการฟังภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตั้งแต่ระดับที่ 1 - 3 มีค่าเท่ากับ 16.48 16.38 และ 17.16 ตามลำดับ

2.2 ค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนความเข้าใจในการฟังภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตั้งแต่ระดับที่ 1 - 3 มีค่าเท่ากับ 17.21 16.99 และ 18.30 ตามลำดับ

2.3 ค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนความเข้าใจในการฟังภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งแต่ระดับที่ 1 - 3 มีค่าเท่ากับ 17.17 16.83 และ 18.07 ตามลำดับ

3. ค่ามัธยฐานเลขคณิตของความเข้าใจในการฟังภาษาไทยของนักเรียนในโรงเรียน
แต่ละขนาด จากคะแนนเต็ม ระดับละ 30 คะแนน ในระดับที่ 1 ระดับฟังคำ ระดับที่ 2 ระดับ
ตีความหมาย และระดับที่ 3 ระดับมีวิจากรมฎาน ตามลำดับ ดังนี้

3.1 ค่ามัธยฐานเลขคณิตของความเข้าใจในการฟังภาษาไทยของนักเรียนใน
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ตั้งแต่ระดับที่ 1 - 3 มีค่าเท่ากับ 17.14, 17.01 และ 18.08
ตามลำดับ

3.2 ค่ามัธยฐานเลขคณิตของความเข้าใจในการฟังภาษาไทยของนักเรียนใน
โรงเรียนขนาดใหญ่ ตั้งแต่ระดับที่ 1 - 3 มีค่าเท่ากับ 16.75, 16.42 และ 17.75 ตามลำดับ

3.3 ค่ามัธยฐานเลขคณิตของความเข้าใจในการฟังภาษาไทยของนักเรียนใน
โรงเรียนขนาดกลางและเล็ก ตั้งแต่ระดับที่ 1 - 3 มีค่าเท่ากับ 17.06, 16.91 และ 18.08
ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 มีความเข้าใจในการฟังภาษาไทย
ทั้ง 3 ระดับ ไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 75 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น กรุงเทพมหานคร ขาดทักษะการฟังที่ดี ช่วงความสนใจมีน้อย ทำให้ไม่สามารถ

จับใจความจากเรื่องที่ฟังได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประไพ เจริญลาด (2526) ที่พบว่า ข้อบกพร่องของนักเรียนที่เกี่ยวกับทักษะการฟัง คือ ฟังแล้วจับใจความไม่ได้ หรือได้เพียงบางส่วน และฟังแล้วแยกไม่ได้ว่าอะไรเป็นข้อเท็จจริง อะไรเป็นข้อคิดเห็น นอกจากนี้ ผลการวิจัยของ สายใจ เกตุชาญวิทย์ (2527) พบว่า สาเหตุสำคัญที่ทำให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษา มีความบกพร่องในการใช้ทักษะการฟัง คือ นักเรียนมีเวลาสำหรับการฝึกฝนไม่เพียงพอ และจากผลการวิจัยของ วัชรภากรณ์ สหนองคุณ (2534) พบว่า การใช้ภาษาด้านทักษะการฟังของนักเรียน กรุงเทพมหานครอยู่ในเกณฑ์ขั้นต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่แสดงให้เห็นว่า หากนักเรียนไม่สนใจ ไม่ตั้งใจฟังแล้วย่อมเป็นผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการฟังต่ำ และสอดคล้องกับการศึกษาของ บันลือ พฤกษ์วัน (2524) ที่กล่าวว่า สาเหตุที่ทำให้การฟังไม่ได้ผล คือ ช่วงความสนใจที่จะฟังนั้นสั้น และผู้ฟังขาดความสนใจ ไม่สังเกตเห็นประโยชน์จากการฟัง

2. ค่ามัชฌิมเลขคณิตของความเข้าใจในการฟังภาษาไทยของนักเรียนแต่ละชั้น จากคะแนนเต็มระดับละ 30 คะแนน ระดับสูงที่สุด คือ ระดับที่ 3 ระดับมีวิจารณ์ ร่องลงมา คือ ระดับที่ 1 ระดับฟังคำ และระดับที่ 2 ระดับตีความหมาย ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ความเข้าใจในการฟังอย่างมีวิจารณ์เป็นการฟังที่ผู้ฟังอย่างเข้าใจ เพื่อเก็บใจความโดยละเอียด แล้วประมวลเรื่องราวที่ฟังได้ทั้งหมดในลักษณะของการพิจารณาหาเหตุผล โดยใช้ความคิด ประสพการณ์ ไตร่ตรองพิจารณาแยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็น และประเมินค่าข้อความที่ฟังได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มะลิ มกรารักษ์ (2529) กาญจนพร มุขดารา (2530) ละอองเพชรรัตน์ (2530) และ ลมัยพรรณ เกษมราษฎร์ (2534) ที่ได้วิจัยเกี่ยวกับการฟังอย่างมีวิจารณ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการฟังอย่างมีวิจารณ์ มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังมีผลงานวิจัยที่สนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนมีการพัฒนาความเข้าใจในการฟังไปในทางที่ดีขึ้นโดยเฉพาะการฟังอย่างมีวิจารณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี นาคนิสร์น (2533) สมพงษ์ จุณห์ทัศน์ (2534) และ ศิริกุล ปิยานุกูล (2535) ที่พบว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกฝนการพัฒนาทักษะการฟังภาษาไทยอย่าง

มีวิจารณ์ มิที่กษการฟังสูงชัน อันเป็นการใช้ความสามารถทางการใช้ภาษาดีขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เจ ดับบลิว ออลเลอร์ และคิล เพอร์คินส์ (J.W.Oller and Kyle Perkins, 1980) ที่กล่าวตรงกันว่า ความสามารถในการใช้ภาษาขึ้นอยู่กับการศึกษา และประสบการณ์ทางภาษาของนักเรียน

3. ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนจากการทดสอบความเข้าใจในการฟังภาษาไทยของนักเรียนในโรงเรียนแต่ละขนาด มีความเข้าใจในการฟังภาษาไทยใกล้เคียงกัน คือ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสูงสุด รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดกลางและเล็ก และโรงเรียนขนาดใหญ่ตามลำดับ เนื่องจากโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความพร้อมและความสามารถในการบริหารสูง ทำให้การจัดการเรียนการสอน หรือการจัดกิจกรรมของครู และนักเรียนได้รับการส่งเสริม และสนับสนุนในด้านวิชาการ ด้านกิจกรรม และด้านอื่น ๆ อย่างเต็มที่ ส่งผลให้บรรยากาศทางการเรียนการสอน ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้ที่จะพัฒนาทักษะการเรียนทางภาษาให้เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เจม สิบขจร (2527) ที่พบว่าการบริหารงานด้านวิชาการตามหลักสูตรมัธยมศึกษา ในการบริหารงานวิชาการด้านต่าง ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เพราะผู้บริหารงานวิชาการของโรงเรียนได้ศึกษา ปรับปรุง แก้ไขให้เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้คำแนะนำชี้แจง และยังคงสอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ที่กระทรวงศึกษาธิการ (2524) เน้นให้ครูได้จัดกระบวนการเรียนการสอนให้ได้รู้จักคิด ค้นคว้า แก้ปัญหา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครู

1. ผู้บริหารควรเห็นความสำคัญและให้การสนับสนุนกิจกรรมความเข้าใจในการฟัง เพื่อเสริมทักษะการฟังของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยจัดสรรงบประมาณสนับสนุน ให้มีการใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย เช่น มีห้องปฏิบัติการทางภาษา มีอุปกรณ์ที่ครบครันพอเพียงแก่นักเรียน เป็นต้น

2. ครูควรมีการสร้างแบบฝึกความเข้าใจในการฟังในระดับชั้นอื่น ๆ เพราะการสร้างแบบฝึกโดยการทำเนื้อหาที่ตรงกับความสนใจของนักเรียนและมีความยากง่ายตรงกับความสามารถของนักเรียน ทำให้ความเข้าใจในการฟังมีประสิทธิภาพมากขึ้น และควรให้นักเรียนมีการฝึกฝนความเข้าใจในการฟังอย่างสม่ำเสมอในกิจกรรมการเรียนการสอน เพราะการฝึกฝนบ่อย ๆ ย่อมทำให้นักเรียนเกิดทักษะ และเป็นพื้นฐานสำคัญในการใช้ทักษะทางภาษาต่าง ๆ ต่อไป

3. ครูควรสร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการฟัง โดยมีภาพประกอบ ซึ่งอาจใช้สื่อวัสดุ อุปกรณ์ทางเทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ มาประกอบ จะทำให้นักเรียนเข้าใจยิ่งขึ้น

4. ครูควรสร้างแบบทดสอบวัดความพร้อมในการฟังของนักเรียนแต่ละคน เพราะอาจเป็นข้อบกพร่องหรือสาเหตุที่ทำให้นักเรียนไม่ประสบผลสำเร็จในความเข้าใจในการฟังแล้วให้การช่วยเหลือเป็นรายกรณี

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้วิจัย

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความเข้าใจในการฟัง โดยศึกษาถึงความแตกต่างของสัมฤทธิ์ผลทางความเข้าใจในการฟัง ระหว่างนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย หรือ ระดับสติปัญญาสูง และระดับสติปัญญาต่ำ

2. ควรศึกษาปัจจัยและสาเหตุอื่น ๆ ที่อาจมีผลต่อความเข้าใจในการฟังของนักเรียน เช่น อายุ สภาพครอบครัว สิ่งแวดล้อม ฐานะทางเศรษฐกิจ เพื่อจะได้หาทางช่วยเหลือแล้วแต่กรณีในภายหลัง